

Barcelona 24 de març de 1927

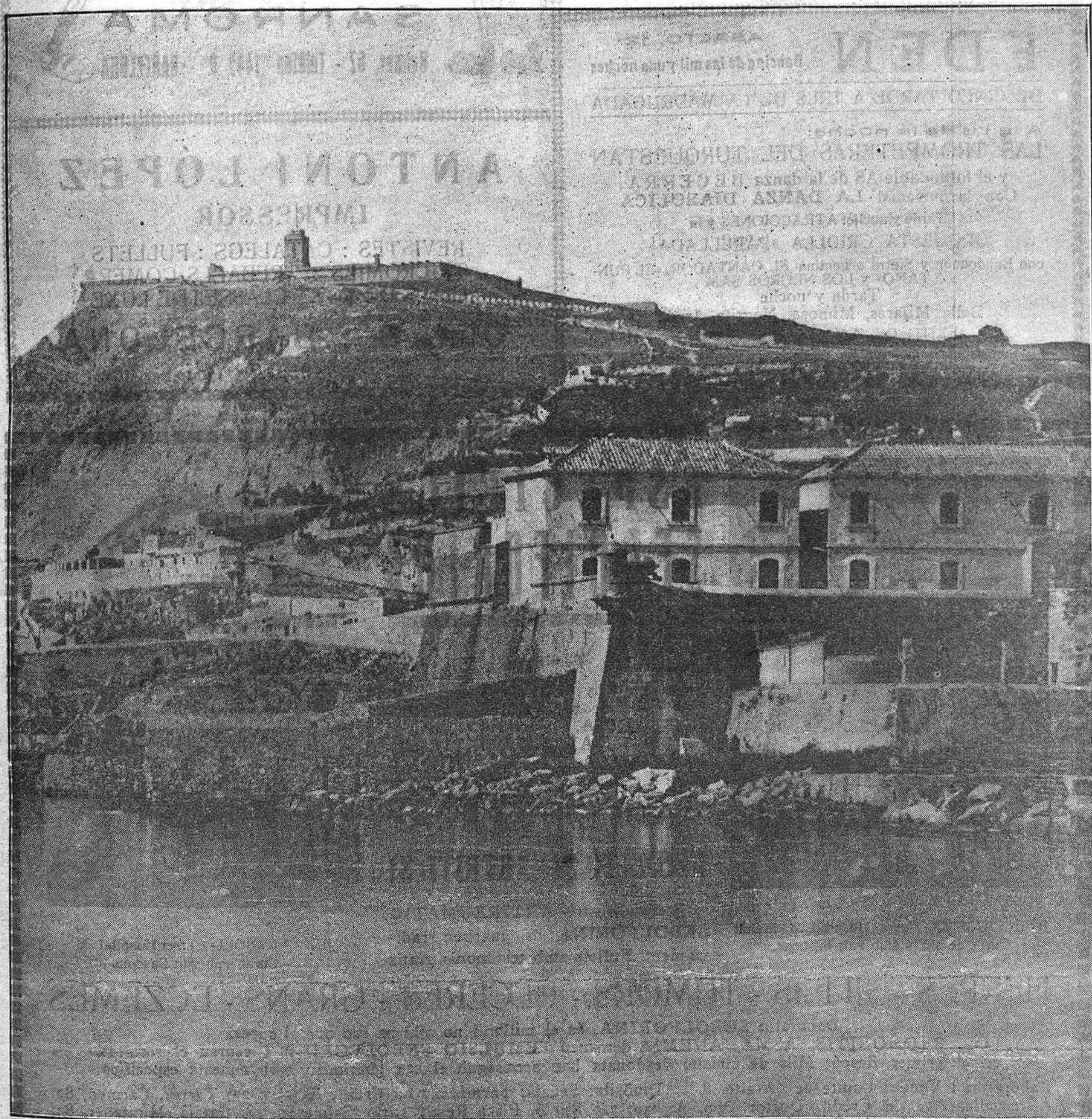

Lesquella de la Torratxa

Any 1. - Núm. 2492 - 15 cts. - Atrassats 30

DADES PER A LA HISTORIA : LA DESAPARICIÓ DE LES DRASSANES

Com es pot veure, i com molts recordaran, les Drassanes, a la meitat del segle passat, tenien un veritable aire de fortalesa

NOVEDADES Teatre Català

Demà, a dos quarts de quatre

LA VENTAFOCS

A tres quarts de sis

EN JOAN BONHOME

Nit, a les deu

Fls milions de l'Oncle i Cura de Moro

Diumenge, tarda i nit, esplèndids programes

Es despatxa a comptaduria

EDEN ASALTO, 12

Dancing de las mil y una noches

DE CINCO TARDE A TRES DE LA MADRUGADA

A la 1¹⁵ de la noche:

LAS TROMPETERAS DEL TURQUESTAN

y el formidable AS de la danza BECERRA

Con la novedad LA DANZA DIABOLICA

Tarde y noche: ATRACCIONES y la

ORQUESTA CRIOLLA «PARELLADA»

con Bandoneón y Sierra argentina EL CANTADOR «EL PUN-
TANO» y LOS NEGROS SAM

Tarde y noche

Bella Mijares, Mimosa, Negrita, Iruna

ÉXITO DE MILLE. POPPY

La estatuaría de la danza, por primera vez en Barcelona

Teatre Còmic

LA SEGONA VERSIÓ DE

JOY - JOY

Tots els dies, grans èxits de

LYDIA JOHNSON i HARRY WILLS

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

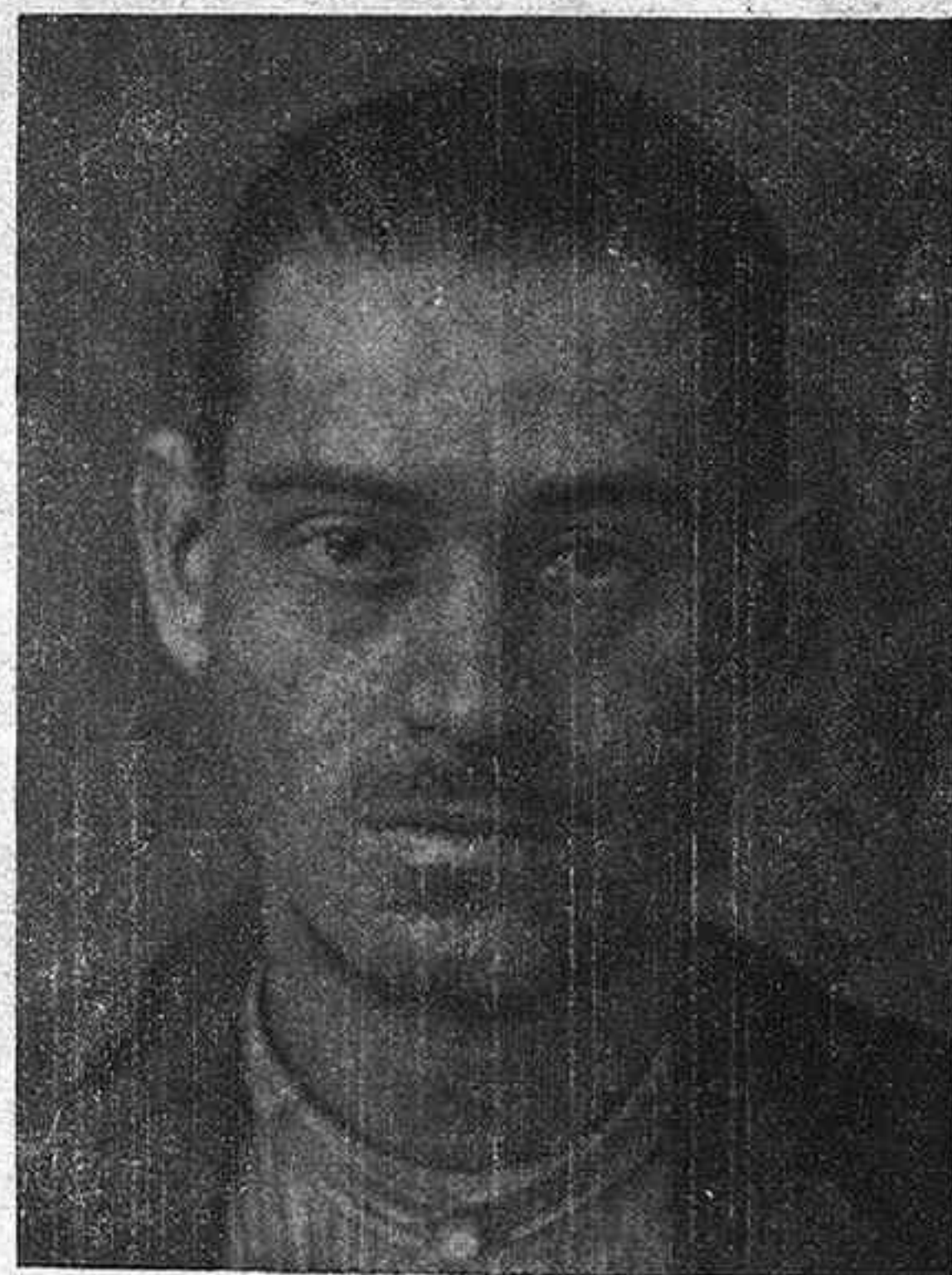
Balmes, 62 - Telèfon 1445 0 - BARCELONA

ANTONI LÓPEZ IMPRESSOR

REVISTES : CATALEGS : FULLETS
TRICROMIES : TREBALLS COMER-
CIALS DE TOTA CLASSE I DE LUXE

Olm, 8 : BARCELONA

JUAN PICCIOLI - Carrer Hospital, 36 - Malalt
Curat de sífilis amb vuit flascons.

ESPECÍFICS SEROLFORINA

Testimoni

Més d'un any sense poder treballar,
amb 3 flascons d'EMULSIO SE-
ROLFORINA, combinat amb 5
flascons de l'ANTIREUMATIC SE-
ROLFORINA, he aconseguit el gua-
riment radical de l'anèmia i reuma.
Recomano la SEROLFORINA, és
l'únic que per agraïment puc fer.

REUMATICS! ARTRITICS!

si preneu nostre ANTIREUMATIC
SEROLFORINA us guarireu radi-
calment. Fullets amb testimonis gratis

JUAN PICCIOLI - Carrer Hospital, 36
Curat amb vuit flascons

HERPES - SIFILIS - TUMORS - ULCERES - GRANS - ECZEMES

Depuratiu SEROLFORINA, és el millor i no n'hi ha cap que el superi
TOS, BRONQUITIS, ASMA, ANEMIA demaneu l'EMULSIO SEROLFORINA i veureu el resultat
en el primer flascó. Mils de malalts desdonats han aconseguit el seu guariment amb aquests específics

Laboratori i Venda: Comte de l'Asalto, 8. — Dipòsits: Segalà; Farmàcia "La Cruz", Avinyó, 27; Tarrés, Carmen, 87;
Alsina, Passatge del Crèdit; Doctor Dou, Aribau, 72; Rubió, Plaça Reial; Tarin, Salmerón, 78; Català, Muntaner, 83;
Llofriu, Ronda Sant Antoni, 15; Sayol, de Badalona; Serentill, de Badalona Arimón, de Granollers

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

ORACIONS DE CAPELLETA

ornem-hi, que no ha estat res. Vull tornar a parlar de les capelletes literàries perquè veig que la Crònica passada ha assolit un èxit suculent en les converses de penya de cafè. I, naturalment, seria pueril que no aprofités el truc de tornar a parlar d'una cosa que plau al públic.

Les capelles o capelletes literàries són penyes de cafè i les penyes de cafè són capelles o capelletes literàries. Si hem d'acabar amb les penyes, hem d'acabar també amb la vida social. I si acabem amb la vida social, ja podrem dir adéu-siau a la tasca culta i objectiva de "La Revista", amb la tasca escandalosa i important de la Penya dels pintors que presideix en Lluís Plandiura, i els comentaris frèvoles del "Grupo Ojen".

Sóc partidari fervent, d'això que n'estem anomenant capelletes literàries o *cocteries*, per no dir-ne doctrines o escoles. Seria curiós que tots aqueixos escriptors i poetes de darrera hora que han sortit atacant d'una manera poc brillant i poc espiritual la vida social i literària de Catalunya, ataquessin també les penyes que a París foren la llum i el gresol de les doctrines literàries de fi de segle. Que ataquessin també les variacions literàries actuals de París representades per les penyes i per les capelletes. I així sentiríem parlar de la capelleta de Jules Romains, Paul Morand, Jean Giraudoux i tots els altres escriptors que es reuneixen sota l'ombra benefactora de la *Nouvelle Revue Française*; seria curiós que ataquessin la capelleta que formen Henri Beraud, Paul Reboux i tants d'altres que s'han reunit en els periòdics d'esquerra i liberals, per a fer una tasca literària amb un esperit sentimental, cínic, romàntic i republicà.

Per què no diuen els nostres genis isolats, els savis que s'isolen per no corrompre's, que tot això de París també són capelletes? O és que aqueixos genis sobrevinguts creuen que el de París són escoles i doctrines literàries, i el d'aquí més baix de sostre?

Es hora de què comencem a parlar clar; és hora de què comencem a sentir-nos més sincers; és hora de què diguem d'una manera definitiva i rodona la veritat. Si la nostra vida social estigués atapeïda de relacions, de comunicacions quotidianes, ens semblaria bastant bé intentar una aminoració de la vida social. Però, en una ciutat com Barcelona, on la gent no es visita, on es creu estar endarrerit d'un segle i no es reben visites a casa, si no es donen festes familiars, si no s'obren salons artístics o literaris, on trobaran els escriptors i artistes de Catalunya lloc per a contrastar llurs teories, llurs idees, llurs sentiments, si no en les penyes de cafè? I si no hi ha penyes de cafè, on la gent parlarà, on es farà, on trobarà la seva veritable personalitat?

I d'aquesta reunió de cada dia, i d'aquesta conversa permanent, i d'aquesta discussió quotidiana, millor és que en surti una obra literària o artística que no que dongui per resultat una estadística de les banyades dels bous ocorregudes des de l'època de l'exposició. Creiem que les penyes de cafè, o sigui les capelletes literàries, han d'existir. Creiem que han d'ésser mantingudes cada dia amb més fermesa. Si poguéssim ésser les subvencionariem, però, això, per ara, és una mica difícil. Hauríem de demanar l'apoi a la Comissió d'Estadística, i ara estan molt enfeïnats.

La setmana que ve seguirem parlant d'aquest mateix tema, ja que sabem que ha fet enfadar molt als incompresos i als que voldrien convertir Barcelona en una casa de boigs, on cada qual viu una vida pròpia, perquè, malauradament, no es poden entendre. I dit sigui de pas, sense ganes d'ofendre a ningú, millor que no s'entenguin.

FRANCESC MADRID

CABALLEROS DE INDUSTRIA

Hem rebut vint-i-cinc o trenta lletres d'homes de negoci i de comerciants protestant enèrgicament d'unes fulles de convit a unes conferències espirituals.

Sembla que aquest any s'ha volgut exceptuar això dels sermons de Quaresma. De tal manera ha estat així que s'han fet i es fan conferències especials per a diverses professions (metges i farmacèutics, comerciants i industrials, llevadores, advocats, etc.).

Una d'aquestes tandes fou per a comerciants i industrials. Gairebé tots reberen unes targetes invitant a assistir

a les conferències *los caballeros del comercio y de la industria* (textual).

Home, senyors de les conferències...! Trobem que els comerciants tenen raó de protestar. Els cavallers d'indústria, tothom ho sap, són—nom vulgar— els lladres a base dels negocis, del frau i de l'estafa. I, tanmateix, encara hi ha una distància entre els comerciants i els lladres.

RUMOR

Corre el rumor que el senyor Rubió s'ha sentit tan amargat del fet que a tothom desplaçui el seu projecte de reforma del barri gòtic, que ha demanat per a estendre el projecte. Creu que així es curarà de l'amarguesa. La seva intenció, ara, és fer un barri gòtic—gòtic del seu— tot Barcelona. Tan li fa; al capdavant, un dia o altre, també ho han de desfer.

Llàstima, només, els diners que s'hi esmercin.

SANT JOSEP

Hem passat Sant Josep, el sant que té més patrociniats, més partidaris, i, segurament, més gent que se li assembla i creu amb el colomet. Que n'hi ha hagut de gent i gent que l'ha celebrat! Gairebé la tercera part dels barcelonins es diuen Pepet. I com que tots els Pepets són una mica senyors Esteves, el senyor Esteve, cada any, celebra Sant Josep com si fos Sant Esteve.

No és exagerat que, aquí, gairebé una tercera part de la població es diu Josep. Agafeu qualsevol relació de noms (un anuari, una guia professional, una relació de socis, una ressenya d'un acte al qual hi ha assistit molta concurrència). No falla, el nombre de Joseps es destaca notoriament per damunt del nombre d'altres noms. Després segueixen, disputant-se el lloc en l'estadística, Ramon, Enric, Carles, Joan, Lluís, Maria, Montserrat, Mercè; després, Pere, Antoni, Jaume, Dolors, Francesc. Els altres noms són gairebé isolats—alguns més que uns altres—; dues terceres parts de la població es diuen aquest nom. Això sol demostra com som una gent mancada de recursos.

Fet i fet, és millor que potser els Joseps siguin els que més abundin. Es que no som una mica de la seva pasta?

COSACS

Cosacs a Barcelona. El seu vistós traje ex-militar s'ha passejat pels nostres carrers.

Aquesta gent fugí de la revolució soviètica i ara es guanya la vida tal com se la guanyava abans: abans, els cosacs eren militars; ara, són ex-militars. Abans, cobraven de l'Estat rus per a ésser militars; ara, cobren dels hadocs per a ésser ex-militars cosacs.

Els cosacs eren els soldats més cafres del món; ningú no desconeixia la seva fama. La cafreria aquella els ha portat a ésser uns gran acròbates. El que feien en l'exèrcit, ara ho fan al circ. Són els més àgils genets, els més esgarriuosos barbres, uns grans atletes. Al circ es guanyen la vida; la gent va entusiàsticament a veure'ls. I pensar que quan eren militars no eren per a ningú un espectacle! I pensar que la gent admira allò que era la seva cafreria, tan tràgica!

Han actuat dos dies a Barcelona. Han tingut plena una "plaza de toros". Què hi farem! Va per a ells el pollastre.

UN BARRI GÒTIC

Mai nauríem sospitat en l'Ajuntament actual un amor tan extremat per a l'art gòtic. Suposem que la mateixa sorpresa haurà tingut tothom. Ningú no s'ho esperava això, la veritat. Ni vostès, ni nosaltres. Podíem suposar que l'actual Ajuntament fos futbolista, conservador, amic de l'ordre, aficionat als caps-i-cues. Però gòtic? Mai!

El senyor de Vivor i els altres digníssims senyors — q. e. p. d.—del digníssim Ajuntament, dedicats a l'art gòtic? Qui ho havia de dir!

Això, aquest descobriment, ens ha sobtat, ens ha vingut de nou, ens ha deixat blaus. Però, ja ens el mereixem un Ajuntament gòtic? Ja en som dignes?

Francament: Creiem que no. Això és massa honor per a nosaltres. Amb el charleston i aquests pantalons amples com faldilles, el gòtic no ens anirà bé.

Però l'Ajuntament, que és com si diguéssim el nostre pare pedaç, sap més que nosaltres el que ens convé. I ens vol dotar d'un barri gòtic. Això ens fa pensar en un fet molt graciós que us anem a contar. Nosaltres teníem un amic inventor. Tenir un amic inventor és una desgràcia com qualsevol altra.

El nostre amic, segons ens deia cada nit al cafè, treballava des de feia anys en un invent molt important, que havia de revolucionar el món de la civilització.

Per fi, una nit ens digué, amb aire triomfal:

—Ja està llest! He vençut! He acabat de rematar l'invent!

—Ah, sí?

—Sí.

—I què has inventat?

—Una guillotina per a tallar paper!

El nostre amic havia tingut un petit oblit: el de què la guillotina per a tallar paper feia un grapat d'anys que estava inventada!

Ara passa una cosa semblant. L'Ajuntament ens vol dotar d'un barri gòtic... i a Barcelona ja en tenim de barri gòtic. El dels voltants de la catedral. I ja està bé tal com està.

Però l'Ajuntament no ho creu així L'Ajuntament troba que no és prou gòtic. L'Ajuntament diu: O tot, o res! O faixa, o caixa!

I ens vol fer un barri gòtic per a l'atracció de forasters. Un barri gòtic de segon acte de sarsuela, amb música d'En Martínez Valls. Un barri tan gòtic que els seus habitants aniran vestits de la següent manera: els homes amb cota de malla. Les dones amb aquella paperina al cap característica.

Ah! Les dones dels viatjants de comerç usaran cinturó de castedat.

Serà una cosa molt pintoresca.

VIRAI

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

LA POR D'AVUI

—I no et fan por els dimonis, noi?

—Més por em fan els automòbils, oncle!

MIRÓ

MADRID : "POMBO"

El dissabte, després de sopar, s'ha d'anar a "Pombo". El dissabte, a Madrid, per a la gent d'una certa finor espiritual, no hi ha altre programa que el de "Pombo". Un hi va sense voler, sense heur'n esment. Les cames t'hi porten com porten les modistes a les cases de cites: d'una manera fatal.

"Pombo" és un cafè ple de corredors, recons i reconets. Té un sostre molt baix, un aire inefablement opac, de cosa usada. Un color de litografia romàntica de l'any 40. Ramon Gómez de la Serna, que hi va cada dissabte a fer un xic de literatura, en diu "la sagrada cripta de "Pombo". Però és que Ramon Gómez de la Serna fa broma. No oblidem que, en certa ocasió, Gómez de la Serna va donar una conferència en el circ, dalt d'un trapecí.

"Pombo" és el "Culleretes" de Madrid. Es casolà, honest, silenciós, tranquil com el nostre mai prou alabat "Culleretes". "Pombo" té un aire tan discret, tan recollit, que jo no sabria dir-vos ara en quin carrer dels voltants de la Porta del Sol es troba.

En una reconada del vell cafè, sota el quadro fumat de Gutiérrez Solana, Ramon Gómez de la Serna s'hi reuneix cada dissabte amb uns quants escriptors, amb uns quants artistes. Quan n'arriba un de nou — com ara, aquesta nit, he arribat jo—, Gómez de la Serna el fa signar en l'àlbum voluminós de "Pombo", i li ofereix un llibre seu amb el gest de qui ofereix una flor: el braç en arc, un somriure distret als llavis, dos dits—sols dos dits—subjectant el present...

Gómez de la Serna és un dels escriptors menys vulgars i més interessants d'Espanya. I, sobre tot, un dels més treballadors. La seva labor és dura com una penitència. Treballa des de les sis del matí fins a les onze de la nit. No obstant, la seva obra dona una deliciosa impressió de facilitat, de lleugeresa, de joc. El dissabte fa una pausa en la seva labor i visita "Pombo".

Gómez de la Serna és un home petitó, grassó, de rostre pàllid i molt expressiu. Té la grassa i la pallidesa de l'home condemnat a la immobilitat durant moltes hores. Quan parla, en aquesta tertúlia de "Pombo"—tertúlia que pot semblar la Junta d'una Germandat o una reunió clandestina de gent perillosa—cria. Potser no se'n dona compte, però cria. I és que el silenci de la seva cambra de treball ha pesat damunt d'ell durant tantes hores, que aquests crits de Gómez de la Serna són una mena de venjança. Hi ha que matar el silenci... per unes hores i quedar-se afònic cridant, dient grans coses o desbarrant, és igual. A Gómez de la Serna li convé oir-se la veu, per a enterar-se de què encara n'hi queda, per a enterar-se de què, per manca d'us, no se li hagi mort en la gorja. Quan jo oïa parlar RAMON tan alt de to—tres tons alts—, pensava: Quan deu sortir de casa el dissabte, després de treballar tantes hores, RAMON deu fer un salt i un crit que deu posar en guàrdia a la gent. Els que no saben el dia que viuen, en veure aquest salt de RAMON, en sentir aquest crit, deu pensar: Avui és dissabte, i Gómez de la Serna va a Pombo.

Gómez de la Serna ha escollit aquest amable recó de "Pombo" i no els abominables cafès de la Porta del Sol, perquè en aquest recó de "Pombo" encara hi queda un xic del silenci que li és tan familiar. Les pauses de "Pombo" tenen una dramaticitat solemne que no poden tenir en el teatre, on la tos del públic fa impossible tota pausa.—Una pausa de "Pombo": Bon, el dibuixant català, el de l'eterna simpatia, dibuixa; un llibrer alemany, ros com

un melindro, beu cervesa rossa, i la beguda, en passar pel seu coll de pollastre, fa un glu-glu de reguerot bucòlic; *Pirandello*, un miserable, sablista i alcohòlic, assaja una mica melodramàtica de capa i espasa; RAMON, mira al lluny, qui sap on. Un dels seus ulls, l'esquerre, té una fixesa estranya. Indubtablement, és l'ull que mira el món microscòpic i meravellós de les *greguerias*... S'ha acabat la pausa.—

A la una, a les dues de la matinada, es surt de "Pombo" amb un aire de conspirador del temps de Calomarde.
LLUÍS CAPDEVILA

PINTURES I BIBELOTS

No coneixeu la Lola Anglada, l'exquisida ninotaire, il·lustradora de contes infantils? Vaja si la coneixeu! Doncs, bé, aneu-li a fer una visita, perquè reb al "Saló Parés". Vull dir, que la Lola Anglada està rebent les mostres d'admiració i les moltes enhorabones que es mereix per l'exposició de pintures xiroies que hi té fetes per ella sola, i potser una mica massa de pressa.

Aquella noia que va *A la vinya* té un aire tan nostrat que sembla que la coneguem de temps, igual que *Les dues amigues* que marxen darrera d'ella: els bodegons *Les magranes* i *Els ous*, són fets amb moltes manetes, el mateix que aquell altre anomenat *La nina i el violí*.

Dels dibuixos que acompanyen les pintures, no en parlem: prou que parlen ells mateixos de la traça i de d'exquisidesa artística de la seva autora, la gentilíssima Lola Anglada, tan estimada de la gent menuda.

A les "Galeríes Dalmau" hi ha una exposició primerenca de pintures fetes per En E. Bariana, un artista juvenívols i manresà en una peça.

En E. Bariana hi ha potser un pintor doble; un colorista llampant i donat als efectes virolats i crus per una banda, i per l'altra, un esperit refinat que sap interpretar la Naturalesa viva sense crits ni soroll i potser sense ni donar-se'n compte. *Matinal* i *El pont* són dues belles esperances; així com *Després de la tempesta*, tela molt neta, la qual ens ve a dir que En Bariana ja hi veu més clar de jovenet que molts pintors madurs. També té traça per a mapar la natura morta, i fins per a empaitar les noies i els infants.

Esser bon escultor ja està bé, però bon imatger, *biblotista* i mestre de ceràmica allhora, em sembla una mica massa. I les tres qualitats es reuneixen en les formoses creacions de ceràmica decorada a gran foc que l'Antoni Peyró Mezquita té exposades al nou establiment "Arts Decoratives de la Via Laietana i que fan denteta a tot-hom qui les veu: quina elegància en el modelat, quina parquedat i quina riquesa en la decoració de tons pujats; quin domini de la tècnica en el maneig de la terra i dels colors i del vidriat! Les esplèndides ceràmiques angleses i daneses, que sonen com campanes, ja tenen entre nosaltres qui els hi passa la mà per la cara, l'Antonet Peyró, el qual de passada ens presenta gent coneguda *La Dolores*, *La calesera*, *La moza del càntaro*, etc., que són veritables creacions; com ho són *Grupa Valenciana*, *Gitana flamenca* i *La duda*, que m'ha deixat dubtant de si tenia o no cervell dintre la testa.

Molt bé, Peyró; faci exposicions sovint.

C. ARBÓ

SE QUE EL COR S'HA TORNAT ROSA

No hi ha rosa sense espina
ni estel sense foscò;
jo en la teva galta fina
posaria el meu petó.

Si l'espina em corferia
et daria el cor i tot,
i a mi mateix em diria:
l'he deixat al cap d'un brot.

Si la branca fos massa alta
no el podria abastar més.
Bella amor, para la galta
que el meu cor hi brilli encès.

Si em pregunten qualque cosa
de l'amor, no en sé ni un mot;
sé que el cor s'ha tornat rosa,
l'he deixat al cap d'un brot.

Les abelles volanderes
quina bresca que en faran!
hi ha les il·lusions primeres,
mel del cor que agrada tant.

Vora tes galtes vermelles,
dintre dels teus llavions,
fes-hi un rusc per les abelles
de les meves il·lusions.

Si em pregunten qualque cosa
de l'amor, no en sé ni un mot;
sé que el cor s'ha tornat rosa,
l'he deixat al cap d'un brot.

* * *

Adéu, rosa! Adeu, espina!
Adéu, estel i foscò!...
Un jorn en ta galta fina
vaig posar-hi el meu petó.

Un jorn les meves abelles
feren bresca d'il·lusions
vora tes galtes vermelles,
dintre dels teus llavions.

Em somreia tota cosa
perquè en mi hi havia el tot;
el meu cor era una rosa
i tu eres el seu brot.

Sense cor he fet la vida
o duent-hi un esboranc;
si rebrota la ferida
sento degotar la sang.

Si em pregunten qualque cosa
de l'amor, sols sé di un mot:
el meu cor es va fer rosa,
l'he deixat al cap d'un brot.

Adeu, cor! encara em manca
un bon tros del meu camí,
l'he deixat dalt d'una branca,
mai més et vindré a collí.

Les abelles volanderes
poca mel de tu treuran,
car les il·lusions primeres
mai més tornen quan se'n van.

Si algú preguntar-me gosa
de l'amor, sols diré un mot:
El meu cor es va fer rosa;
l'he deixat al cap d'un brot.

SALVADOR PERARNAU

SOBRETOT LA TRANQUIL·LITAT

El nostre amic ens ha contat al cafè les seves primeres impressions conjugals. Fa dos mesos que va casar-se amb una dona que té el mateix caràcter d'ell, que és enemic acèrrim de les discussions. Té la costum de dir:

—La tranquil·litat abans que tot!

I de tranquil·litat no en té gaire d'ençà que es va casar.

—Figureu-vos—ens deia—, que el mes passat llogàrem una serventa nova. Una mossa forta, alta i amb una musculatura de boxador. Ens l'havia recomanat el rector de la Parròquia veïna, i l'acollírem entusiasmats. Almenys aquesta—pensàvem—, deu ésser treballadora i no recularà davant de les feines pesades.

No feia tres dies que la teníem, quan entrà tota esverada al meu despatx, exclamant:

—Senyoret, jo me'n vaig.

—Perquè, *Nita*?

—Perquè no estic acostumada a què em tractin d'aquesta manera.

—Però, què t'hem fet?

—Fa tres nits que dormo sota el mateix sostre que el senyoret, i ni tan sols s'ha dignat venim-me a visitar.

—Però, *Nita*...

—Això és una manca de cortesia i em dono per ofesa. Si no agradava al senyoret, valia la pena de no llogar-me. Per tant, ja pot cercar-ne una altra de més tonta.

—Vaig quedar-me com boca-badat—continuà el nostre amic—, i precipitant-me a la cambra de la meva dona, que estava afaitant-se el clatell, la vaig posar al corrent de les extraordinàries exigències de la serventa. Però, sabeu el que va contestar-me? Endevineu-ho.

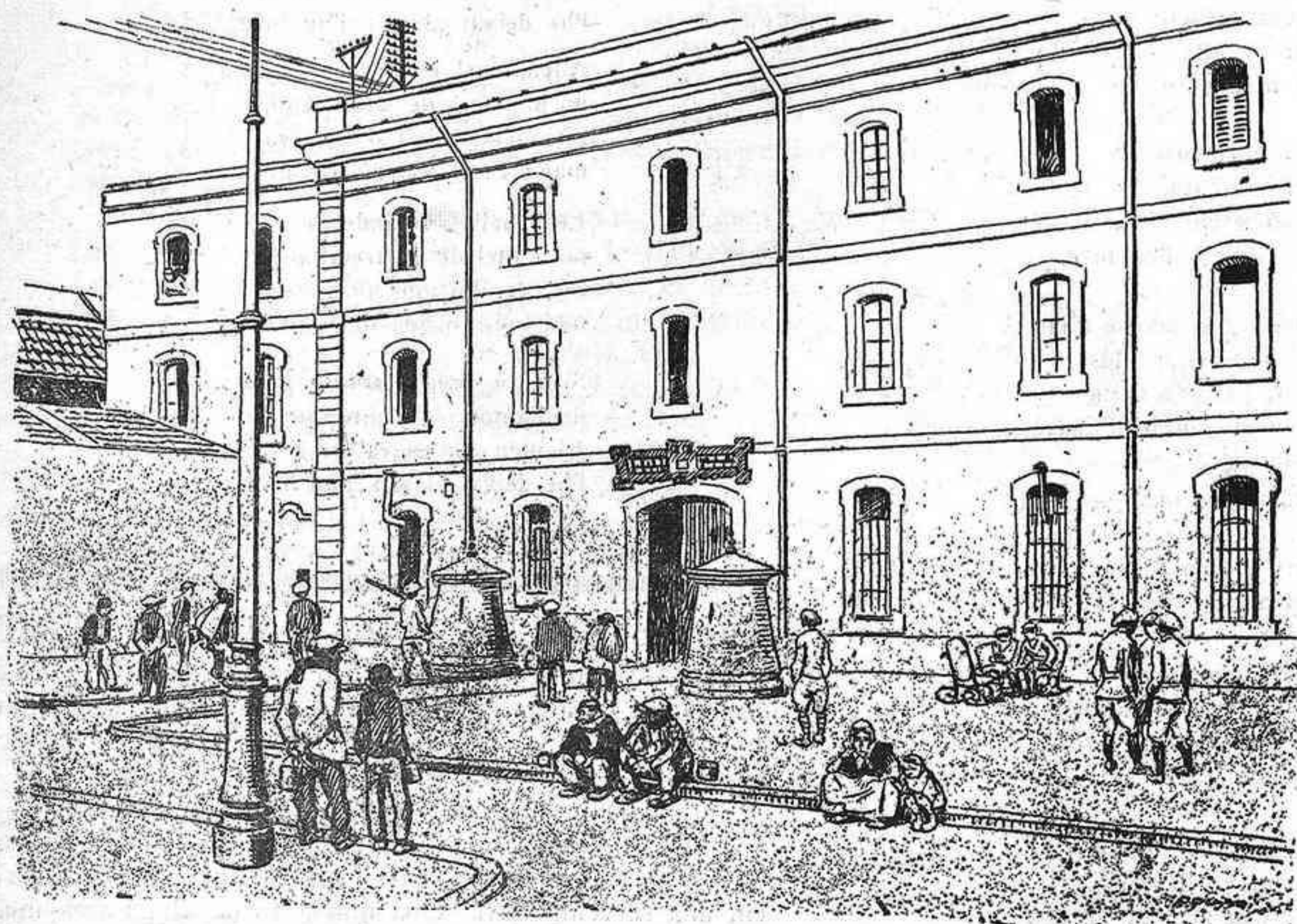
Nosaltres no sabérem que dir-li. Tots arronçàrem les espatlles, i ell cridà:

—Doncs, bé: la meva dona va aconsellar-me que donés satisfacció a la *Nita*, perquè ja estava fastiguejada d'estar sense serventa..

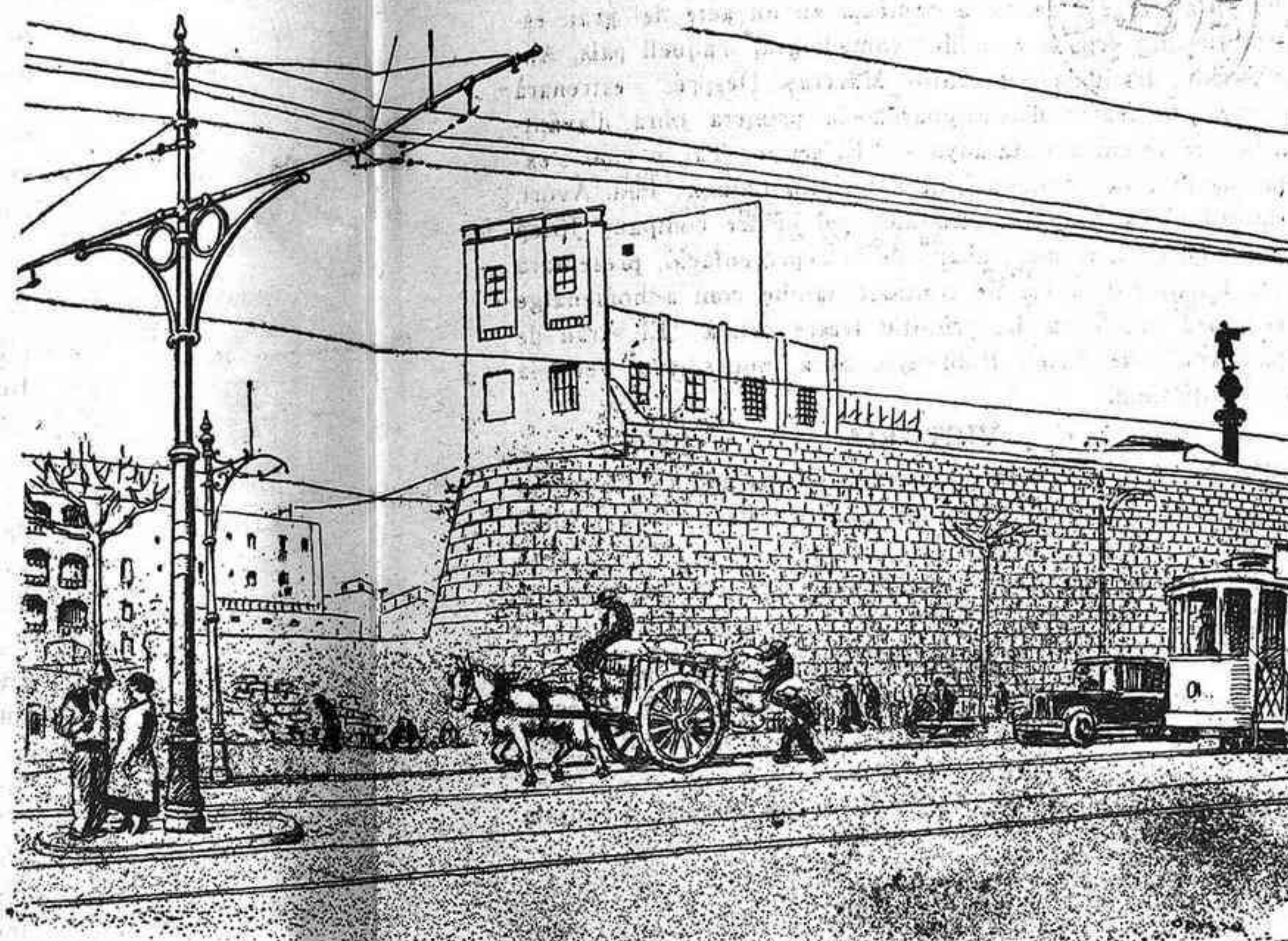
VELL FAUNE

Dissabte compreu LA CAMPANA DE GRACIA. Porta un interessant dibuix de les Drassanes i el número és de palpitant actualitat.

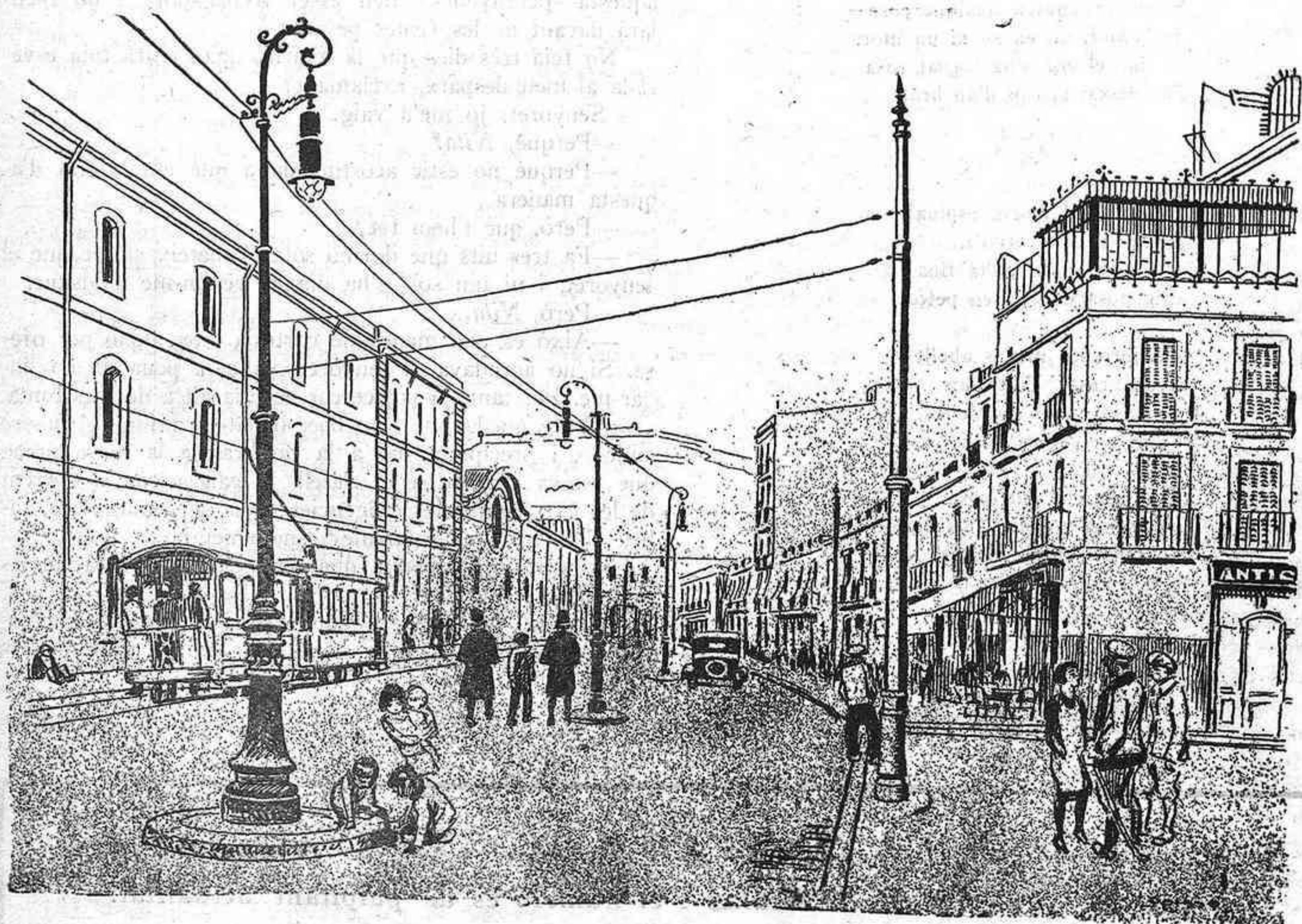
LES DRASSANES VISTES PEL NOSTRE OPISSO

Esperant la sopa

La muralla del Paral·lel: pisant cotó

Santa Madrona: cocaïna, prostíbuls i misèria a l'engròs

LES DRASSANES

Ja fa anys que l'Ajuntament es preocupà d'urbanitzar la zona marítima. Per fi, l'Ajuntament de l'any 1922 anava a resoldre-ho, quan vingué el cop del 13 de setembre del 23. L'Ajuntament del baró de Viver, el capità general i el comandant de Marina, l'any 1925, es posaren d'acord per a realitzar el projecte d'aquell Ajuntament de tres anys abans. A l'obra han col·laborat totes les autoritats, i el projecte va a ésser un fet.

Es va a urbanitzar la zona marítima. Esplèndid. Ens calia de debò a la nostra ciutat. Les casernes i aquells barris baixos del seu voltant, que tant de fàstic feien, desapareixeran. El recent reial decret apressa l'obra, la determina, resol tota la qüestió administrativa i dona plena autoritat a la Junta que se n'encarrega per a resoldre el que es vagi presentant.

Es una obra important. Però cal fer-la amb molt de compte, a fi que resulti tan ben feta com ha d'ésser. Cal sobretot conservar les importants drassanes medievals que les casernes tanquen i no enderrocar cap casa fins que s'hagi donat casa nova als que ara les habiten; el bon gust i la cultura exigeix el primer, la humanitat exigeix el segon.

Fem un breu historial de les Drassanes. Fem-ho a títol de recordatori, no pas perquè sentim el seu enderrocament.

Barcelona, era una de les primeres capitals del món. El seu comerç rivalitzava amb les altres grans ciutats. Tant fou així, que el nostre Alt Rei, En Jaume I, el Conquis-

tador, ordenà que tot el comerç es fes amb vaixells catalans. Això contribuï en gran manera a la preponderància de la marina catalana. Al cap de ben poc, Catalunya fou la mestressa de les mars; cap altra nacionalitat no li passava la mà per la cara; Catalunya inspirava les lleis marines de tots els pobles del món.

Ben aviat es col·locà la primera pedra de les Grans Drassanes. La importància de la marina catalana, la primeríssima nacionalitat que era Catalunya, va fer que es fes, llavors, el que avui seria capaç de fer Estats Units d'Amèrica: construir unes Drassanes més capaces del que calia. Totes les Drassanes del món acaben els vaixells un cop botats en mar; Catalunya volgué acabar-los tots dins les Drassanes. Això solament diu la importància de les Drassanes medievals catalanes. Són unes Drassanes gòtiques, les més importants del món, d'un gòtic bellíssim. Fora la Drassana hi havia una dàrsena, en la que en temps del rei Jaume II, hi cabien 24 galeres, cobertes i defensades de qualsevol perill. En 1390, les Drassanes foren encara engrandides i la dàrsena era capaç per a 30 galeres.

Molts anys, molts més anys més tard, perduda ja la llibertat, inútils les drassanes, es destinaren a edifici militar. Avui són unes casernes, on hi han les tropes d'artilleria amb tot el necessari per al cos.

Les magnífiques Drassanes gòtiques, encara es conserven en part; ara hi han els tallers de les casernes. Estan tancades dins l'edifici militar i són molts—ben bé la majoria—dels barcelonins que ignoren la seva existència.

Una part de les Drassanes estan construïdes sobre la muralla romana de Barcelona, la muralla de l'antiga Barcino. Avui encara es pot veure, per la part de l'oest, un tros de la muralla romana.

Les casernes de les Drassanes han tingut el màxim interès dins la història militar de Barcelona. Allí es celebraven tots els consells militars, d'allí sortiren les més importants decisions. Quan les revoltes constitucionals dels darrers quinze anys de la primera meitat del segle passat, a les Drassanes eren empresonats els revoltosos, i a les Drassanes es feien les execucions capitals: dintre aquestes casernes fou afusellat, entre altres, el cap revoltós Ramon Xaurudó. Ara, encara, allà, són tancats tots els revolucionaris i sospitosos presos en les darreres revoltes sindicalistes.

Aquesta és la història de les Drassanes. Heu vist la importància històrica i artística de la Drassana gòtica catalana? Cal, doncs, que sigui conservada. Bé que s'enderroquin les casernes, per a urbanitzar la zona marítima, però la Drassana medieval ha de quedar. Altres monuments molt menys importants són avui edificis declarats nacionals. I valdria la pena que també es pensés en conservar el tros de muralla romana.

Es farà així? Temem que no; el silenci és, moltes vegades, altament significatiu.

L'HOME IMMORAL TROBA LA

IMMORALITAT PER TOT ARREU

TELÓ EN LAIRE

LICEO

Festival Falla :: Primer concert Antoine Fleischer

Dijous passat, al "Liceo", es celebrà l'anunciat Festival a honor del compositor espanyol Manuel de Falla. Hem de recordar els grans mèrits, la positiva valor artística, del mestre Manuel de Falla? No; és absolutament conegut.

Orquestra Pau Casals, sota la batuta del mestre Falla, interpretà les seves obres "El sombrero de tres picos", "El amor brujo", "Siete canciones populares españolas", "Noches en los jardines de España" i "El retablo de Maese Pedro". Col·laboraren en el concert els solistes Frank Marshall (pianista), Concepció Badía d'Agustí (sopran), Vicens Martí (tenor) i Enric Domínguez (baríton). Un concert esplèndid; un triomf per a tots, especialment per al gran mestre Falla. Un ple a vessar.

Diumenge, l'Orquestra Pau Casals donà el primer concert dirigit pel mestre Antoine Fleischer, director del Conservatori Nacional de Budapest. Programa: "Sisena simfonia", de Mahler (primera audició), l'obertura d'"Euryante", de Weber", "Preludi i mort d'Isolda", de Wagner, i "Moldava", de Smetana.

Antoine Fleischer és, realment, un bon director; un director millor que Cooper. Té tota la fermesa dels grans mestres. L'orquestra Pau Casals el secundà amb el seu característic encert.

La "Sisena simfonia", de Mahler (estrena), una obra dolçíssima, una gran obra.

NOVEDADES

Benefici del gran Avelí Galceràn. Un èxit dels grossos i ben merscut. Avelí Galceràn és un dels millors actors del nostre teatre. Les obres escollides foren "El casament de conveniència" i "Cura de moro".

TEATRE INTIM

Dijous vinent, dia 31, tindrà lloc la sisena sessió d'enguany del Teatre Intim. Començarà la sessió amb la representació d'"El prometatge", deliciosa comèdia en un acte del gran escriptor rus, tal vegada el millor comediògraf d'aquell país, Anton Txekof, traduïda per Anfos Maseras. Després s'estrenarà una obra de teatre d'avantguarda—la primera obra d'avantguarda que veiem a Catalunya—, "El senyor Tal, o com s'explota una línia de conducta", de l'escriptor flamenc Paul Avort, caricatura plena d'audàcia, traduïda pel nostre company Josep Roure i Torrent, el qual, abans de la representació, presentarà l'obra. Finalment, a via de contrast, també com a homenatge es reposarà una obra del primitiu teatre català "El sarau de la patacada", de Josep Robrenyo. Serà, doncs, una vetllada interessantíssima.

VICTORIA

S'ha estrenat una cosa madrilenya que se'n diu "El espejo de las doncellas". La firmen uns senyors Paso—pare i fill— i Penella.

És un espectacle brut i poca-solta, que no cal tenir en compte.

BARCELONA

Han estrenat un sàinet dels senyors Paradas i Giménez, titulat "Cúbrase usted". No se'ns ocorre més que un comentari: Mare de Déu, quanta ximpleria!

Voleu dir que no és una venjança el que ens enviïn aquesta mena d'obres.

ELDORADO

"La pastorela" és una sarsuela original dels senyors Luque, Calonge, Luna i Moreno Torroba. Malgrat la col·laboració de tanta gent, l'obra no és pas una meravella ni literària ni musicalment.

El llibre és innocent, xabacà, rampló. La música fa l'efecte d'una cosa rescalfada.

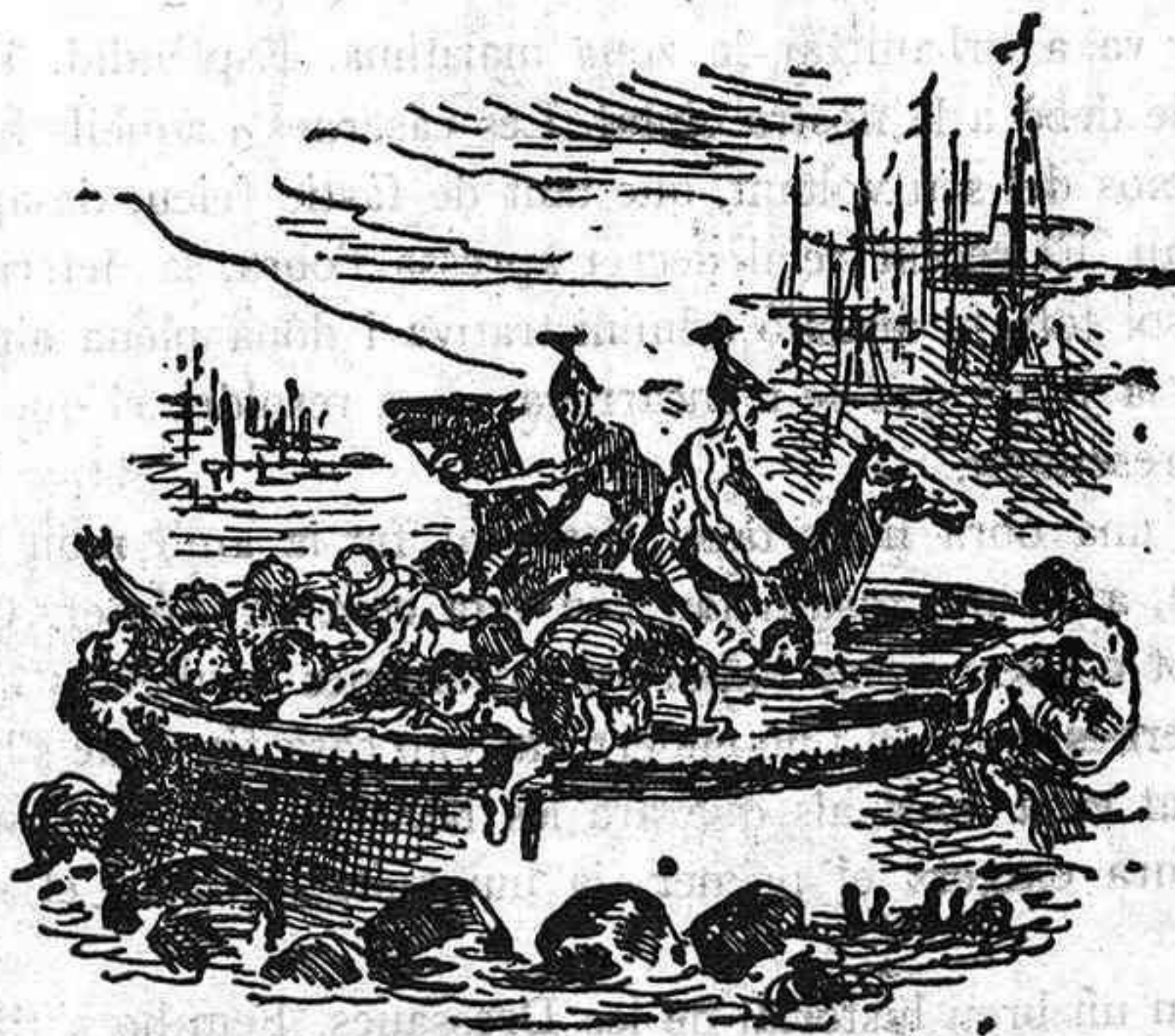
L'únic bo fou la interpretació. Digna de tota lloança. Avui com avui, en el gènere líric, no hi ha una companyia tan notable i ben conjuntada com la d'En Caballé. Fins les obres

LA BARCELONA VUITCENTISTA

• Sant Bertran

Aquests banys, veïns a la caserna que ara desapareix, eren freqüentats per la tropa de l'època que, com poden veure, feien molta tropa

L'olla

(Dibuixos de Tomàs Padró.)

LA BARCELONA VUITCENTISTA

Lo senyó Bau ab primor, ab primor caixals estrau, caixals estrau sens dolor, sens dolor del senyó Bau

El que vea mi retrato, presente le quedará Que lo vendo muy barato, pero nada de liar.

Un cego catòlich.

Un cego protestant

Un moro pobre.

Un moro rich

Tipus de la meitat del segle passat, que feien el seu negoci pels voltants de les Drassanes i la muralla de mar
(Dibuixos de Tomàs Padró.)

semblen menys dolentes. "La pastorela", representada per una altra companyia, s'hauria acabat com el rosari de l'aurora.

PER ACABAR

Enric Lluelles, l'actor intel·ligent per excel·lència i l'autor de comèdies tan celebrades com "La vida no és nostra"—per què no es reprisa aquesta comèdia?—ha emprès una turné per Catalunya amb un espectacle sobre la Passió de Jesús. Es un espectacle selectíssim, d'un bon gust extraordinari, presentat segons els canons de l'estètica més moderna, com mai s'havia donat a Catalunya. Ja feia falta. Fins ara "La Passió" era una cosa xabacana i poca-solta, indigna dels públics cults. Enric Lluelles ha dignificat i ennoblit "La Passió de Jesús", encarregant els versos a Gabriel de Montsant—sota aquest pseudònim s'amaga un dels primers poetes de Catalunya—i el decorat a l'escenògraf Fernández, que en escenografia és un as dels grossos.

BOB

En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn.

"Amor silenciosa", novel·la de Maria-Teresa Vernet. Pròleg de J. Ferran i Mayoral. (Central Catalana de Publicacions. Ptes. 3'50.)

Maria-Teresa Vernet, que és una minyona de vint anys escassos, havia provat ja que podria ésser una gran escriptora amb una novel·leta plena de defectes que se'n deia "Maria-

Dolors". Els auguris han estat certs; Maria-Teresa Vernet és ja una gran escriptora. Ens acaba d'oferir el seu primer llibre, la novella de més de 200 pàgines "Amor silenciosa", que és una obra excel·lent. Si "Amor silenciosa" té encara algun defecte, algun petit defecte, són tots ells inexperiències; una breu pràctica es cuidarà d'esmenar-los.

La novella de la senyoreta Vernet és una joia artística. La seva autora ha volgut ésser, abans que tot, dona, i això ja és, tanmateix, alguna cosa; la feminitat predomina sempre en la novella. Maria-Teresa Vernet és una xicoteta inquieta, i la magnífica i fecunda inquietud plana en tota l'obra. Per això "Amor silenciosa" és una novella altament valenta, capdivadament valenta, amb aquella valentia que dona valor a les obres. Valenta de pensament, valenta d'acció, valenta de psicologia, la novella de Maria-Teresa Vernet té, alhora, l'encís de la sensibilitat femenina.

L'argument és senzillíssim, però interessant; l'autora l'ha sabut hàbilment allargar fins les 200 pàgines, sense que un sol instant decaigui ni es faci pesat. Com si aquestes valors no fossin prous, l'obra té una visió precisa, deliciosa, del paisatge i de la natura, que ella sap traduir en evocacions perfectes i imatges captivadores. Encara, l'obra està plena de frases gairebé lapidàries que tenen la virtut d'expressar clarament escenes i moments que un escriptor no tan hàbil com ella necessitaria ben bé més de mitja pàgina per a poder-los evocar. "Amor silenciosa", doncs, és una gran novella d'una gran escriptora. La novella catalana, que tan morta estava fins suara, s'ha revifat en dos o tres anys només i ha donat noms tan preats com Joan Puig i Ferrer, J. Roig i Raventós, Joan Santamària i Lluís Capdevila, als quals només podem afegir-hi dos o tres ja consagrats de temps; ara, Maria-Teresa Vernet acaba d'incorporar-se als primers prosistes catalans. La seva obra és una alegria per a tots els amants de les nostres lletres.

En J. Ferran i Mayoral, en el pròleg, parla amb molta justesa de la senyoreta Vernet.

Isern Dalmau traduït al francès.

Editat pel prestigiós Albert Messein, de París, acaba de sortir l'obra "A l'ombre des Oliviers", d'E. Isern Dalmau, traduït del català per Luce Meyer. El llibre, que porta el subtítol "Croquis de l'Empordà", conté com a pròleg el "Començ" de l'obra d'Isern Dalmau "Solada de contes" i els contes "En recordança d'unes tardes", "Les regines" i "Elegia de febrer", del llibre "Sol de posta" i "El campaner de Serra d'Empordà", "La Marxanda", "El misteri dels lilàs" i "Joana", de "Solada de contes".

La traducció és magnífica. La traductora, la suïssa Luce Meyer, coneixedora perfecta del català, ha copsat perfectament tota la delicadesa, tota la subtilitat, tot l'esperit empordanès, tota la humanitat, tota la sensibilitat del nostre bon artista, E. Isern Dalmau.

Es una veritable garantia del valor d'un escriptor l'ésser traduït en una llengua estrangera. I ho és més encara quan s'encarrega de l'edició un home de la solvència d'Albert Messein, que només ha publicat llibres selectes, i quan la gran crítica francesa i suïssa acolleix amb elogis l'obra traduïda, puix que aquests dies hem vist publicacions que parlaven de "A l'ombre des Oliviers" i tots ho fan encomiàsticament. Fa goig veure com les nostres bones valors s'afermen decididament a desgrat del ful control que patim a Catalunya que solament proclama els que interessen als que remenen les cineres. Això haurà servit per a consolidar l'obra literària d'E. Isern Dalmau, si és que encara no ho estava com es mereixia.

FUTBOL

Vàrem dir que ja s'havia acabat l'activitat futbolística, però pel que es veu no ha estat pas així; tanmateix els clubs sembla que s'hagin posat d'acord per a fer-nos quedar malament.

Si quan poden descansar s'agafen les coses tan a la valenta, aviat ja no sabrem per quin mar naveguem, i quan ens creurem trobar-nos en plena lluita, ens trobarem en el més deliciós dels descansos.

Dissabte i diumenge passats, malgrat i que els Peps estaven de rigurosa festa, els clubs varen fer treballar de valent als seus subordinats, encara que es diguessin el nom del dia.

A això no hi ha dret. Nosaltres en protestem, perquè, sigui dit de pas, ens donen massa feina i, la veritat, en dies tan assenyalats ens ve un xic a repèl el treballar.

A Madrid el "Barcelona" va deixar embabiecats amb les seves coses a tot el públic de Chamartín.

I no és que nosaltres vulguem dir-ho perquè sí; ells mateixos—els diaris madrilenys volem dir—ho han confessat, a l'extrem de dir que el que va fer el "Barcelona" no ho farà cap més equip d'Espanya, que ja és saber-ne.

Davant d'aquestes manifestacions, què voleu que us diguem, que nosaltres en sabem més? No val la pena, i a més, ja ho hem dit masses vegades, i aviat ens passaria que el dia que ho vulguéssim tornar a dir no ens creurien.

Entesos?

El "Badalona" i el "Gimnàstic" de Tarragona van jugar el primer partit de promoció.

No sabem ben bé si és que el "Gimnàstic" es va espantar o si el "Badalona" va jugar per una sola vegada bé del tot o el que va passar; el cas és que els tarragonins se'n varen anar a casa seva molt tous, amb cinc gols a l'esquena.

Diumenge s'han de tornar a veure les cares. Que passarà? El "Gimnàstic" es deixarà apallissat com l'altre dia. Misteri! Confiem de poder-vos-ho dir la setmana que ve.

ATLETISME

El "C. N. Barcelona" va celebrar un campionat social per a la menudalla; una cosa nova entre nosaltres.

A fe que va resultar d'allò més i era bo de veure els menuts com s'esforçaven en quedar als primers llocs.

La nostra felicitació al "C. N. Barcelona" per l'encert en organitzar aquesta prova.

La "Nova Germanor" va voler demostrar que no tan sols pensen amb la ballaruga i ens va organitzar la II Volta a Barcelona.

Fou interessant de debò i va guanyar En Palau amb una elegància extraordinària.

També fou un èxit aquesta prova.

CICLISME

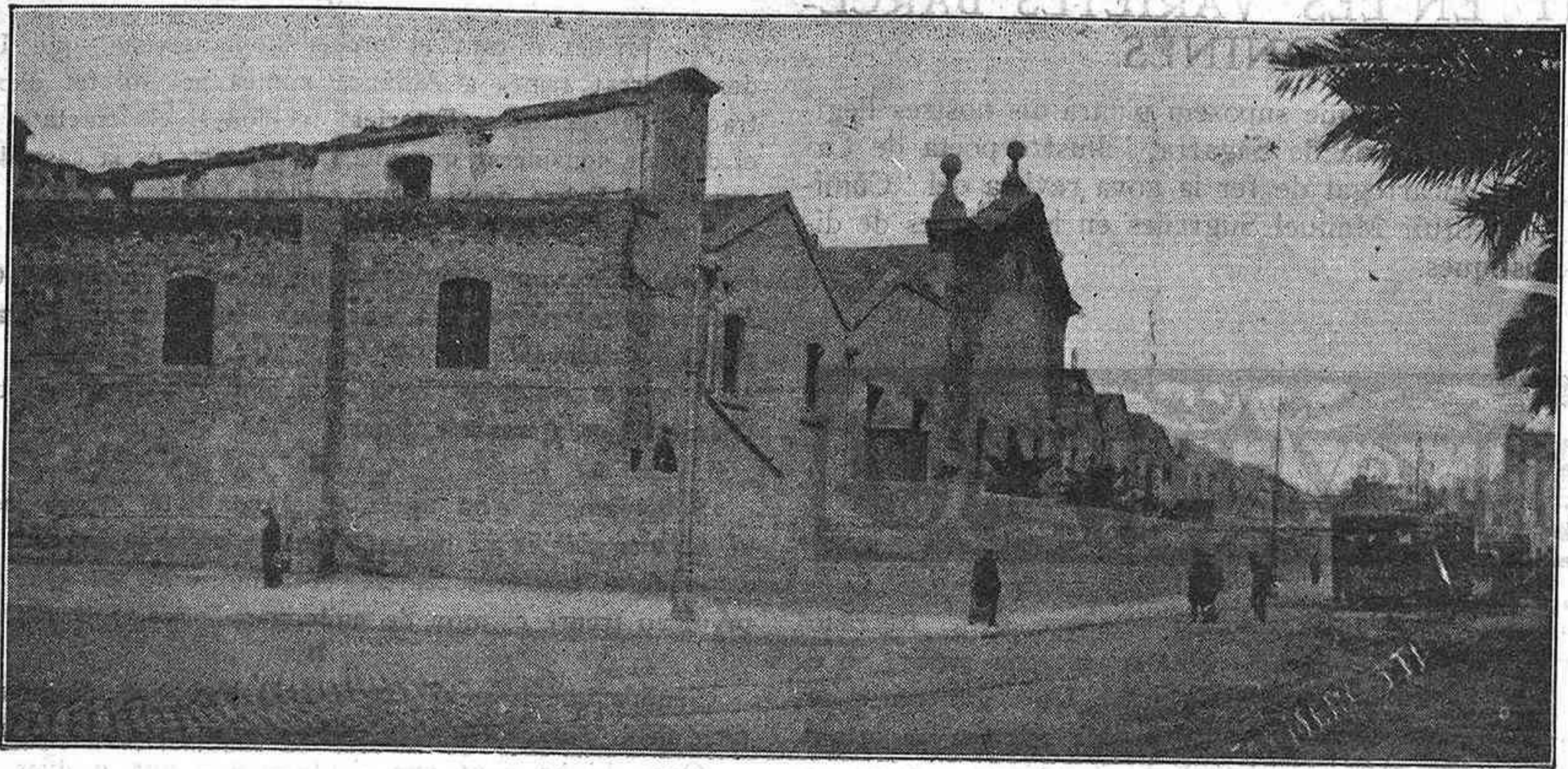
Dissabte i diumenge els molletencs i els figuerencs varen organitzar la prova Vallès-Empordà en deu etapes.

A l'anada tot va anar com una seda i tothom s'ho prenia a la valenta, però el que és a la tornada n'hi havia per llogar-hi cadines.

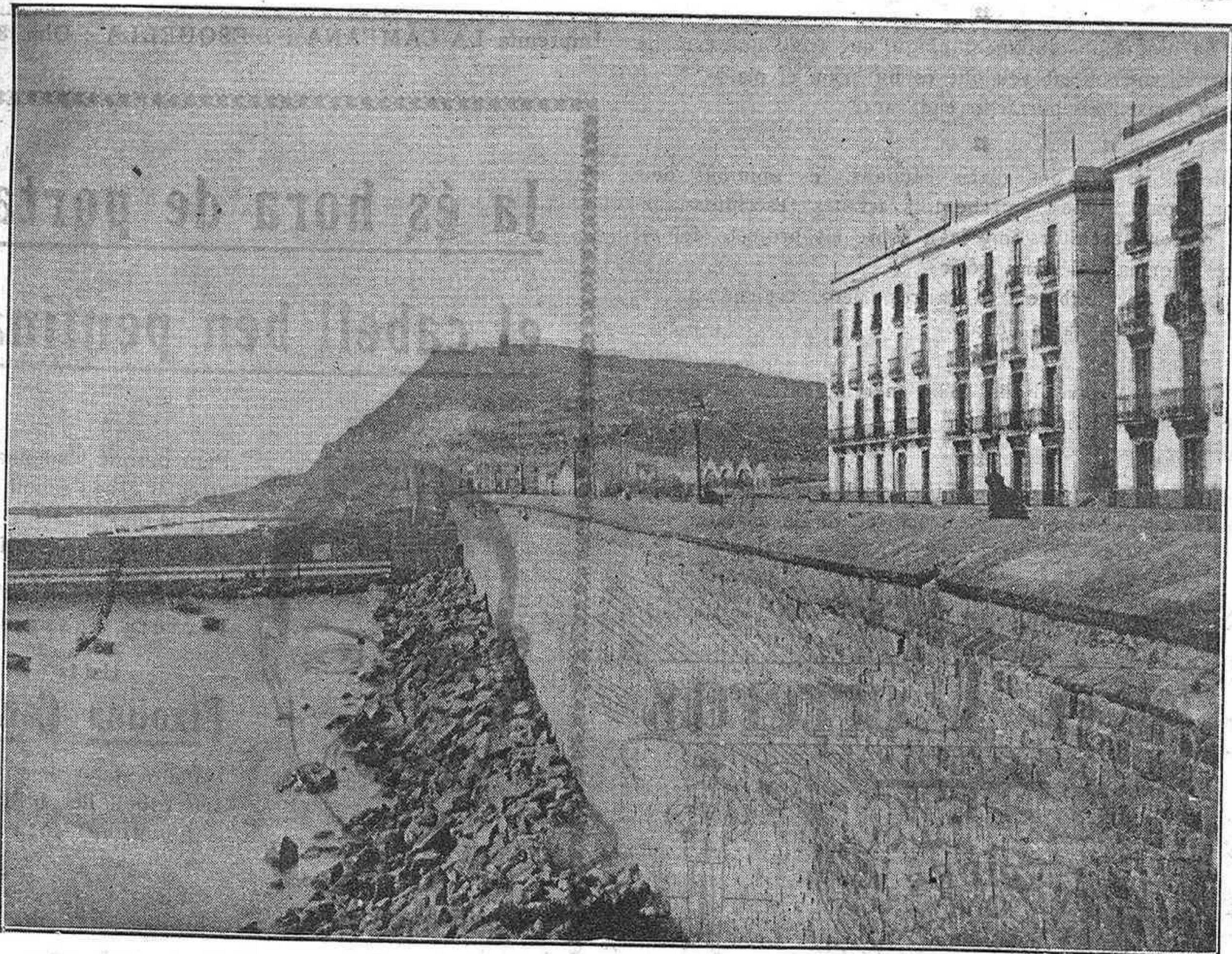
Tots els corredors, per més "asos" que fossin s'ho prenen amb una calma que feia badallar al més pintat.

Es clar, amb aquell solet que feia, qualsevol s'ho pren d'altra manera.

DADES PER A LA HISTORIA : LA DESAPARICIÓ DE LES DRASSANES

L'angle del Passeig de Colomb i del Parallel

LA MURALLA DE MAR

Un tros de la desaparescuda muralla de mar des d'on es veien les Drassanes. La muralla de mar era un passeig habitual dels soldats

EL POETA JOSEP MARIA DE SEGARRA OCUPA UN LLOC PREEMINENT EN LES VARIETES BARCELONINES

Una bona notícia que suposem plaurà als nostres llegidors: En Josep Maria de Sagarra, l'illustre poeta de Catalunya, s'ha encarregat de fer la nova revista del "Còmic" i de substituir Manuel Sagrañes en les tasques de direcció artístiques.

Hem vist el pla de la reforma del barri gòtic. Recristo! Quin bunyol, quin desastre! No s'ha fet mai res pitjor; no és possible que es torni a fer una cosa pitjor. Un negat com el senyor Rubió no té dret ni a pensar en una reforma important.

El nostre barri gòtic, ara, és bell. Si el projecte es porta endavant farà fàstic.

Davant el projecte de reforma del barri gòtic, hem trobat excellent el pla de la Plaça de Catalunya del senyor Nebot. Ja és tot el que es pot dir.

No hi ha ningú, absolutament ningú, que trobi que està bé la reforma. El més negat veu que és un crim, el pla. I encara pensen en portar-lo endavant?

Heu llegit, en els dos diaris catalans, les opinions dels nostres principals homes, gairebé tots artistes (escriptors, arquitectes, pintors, escultors, músics), sobre els projectes del tal Rubió, de reforma del barri gòtic?

Tots, tots, el combaten. Nosaltres, però, creiem que el combaten amb mots massa dolços.

Quin èxit el Mestre Falla. S'ho mereix, val a dir-ho. Es un mestre que no falla.

Ens plau el desemmascament d'aquell periodista que ha volgut atacar n'Adrià Gual, i ho ha fet de la manera més

Casa Carreras
SASTRERIA

FORMADE TRAJOS DES DE 40 Ptas.

RAPIDE SA
ECONOMIA
EN TOTS ELS ENCARRECS
TALL AMERICÀ

GENERES ULTIMA NOVETAT

PLAÇA DEL SOL 9.

BARCELONA
GRACIA

innoble, inventant-se coses que, és clar, poden ésser—i ja ho han estat—desmentides.

A gent així, no se'ls ha de tenir consideració.

Ha arribat a tant el procediment feixista, que Itàlia ha desembarcat armes a Albània, només pel sol fet d'existir un tractat italo-albanès. Estaríem frescos si els tractats donessin el dret de considerar que una de les parts és la casa de l'altra, sense que l'altra deixi la pròpia casa!

Ara diuen que s'ha trobat un manuscrit d'Angel Guimerà. És un manuscrit castellà, una obra escrita en col·laboració amb Antoni Palomero.

A veure si algú ha escrit una obra i la fa passar com d'en Guimerà per a treure'n diners!

Sobtadament, s'ha agreujat el conflicte italo-iugoslau. Ai, ai, ai, que això es va posant cada dia més malament.

Aquests italians acabaran per remoure-ho tot. Que procurin, però, no treure el món de pollaguera.

Sembla que la gent s'ha entusiasmat amb el barbre espectacular dels "cosacs Giguities". Ho creiem tot.

Quan hi ha gent que s'entusiasma—una o dues persones només, però—, per la reforma del barri gòtic, i altres que són incondicionals partidaris de la urbanització de la zona marítima, sense voler saber si les Drassanes aniran o no a terra, també n'hi pot haver que es complaquin dels espectacles ximples.

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

Ja és hora de portar el cabell ben pentinat

Però perquè s'amoïna en arreglar el seu cabell, si al cap de deu minuts, ja torna a estar despentinat?

Doni una nova orientació a l'assumpte

Usi la

Fixolina Canigó

i podrà tenir sempre el seu cabell llis, brillant i ben ordenat tot el dia

DE VENDA A

Perfumeries, farmàcies i drogueries
a 2'50 pessetes el tub de 40 grams

NOVEDAD **La virgen del infierno**

(Novela de Presidio)

Por Alfonso Vidal y Planas PTAS. 4

ACABA DE SORTIR **LA "NIÑA GORDA"**

Novela de En SANTIAGO RUSIÑOL

Preu: Ptes. 3'50

Colección SALGARI

Las novelas de aventuras de más interés y emoción

1. Los pescadores de ballenas.	23 y 23 bis. La reina de los caribes, 2 tomos.	42 y 43. El hijo del león de Damasco, 2 tomos.
2. Invierno en el Polo Norte.	24. Honorata de Wan-Guld.	44 y 45. Dos abordajes, 2 tomos.
3. La soberana del Campo de Oro.	25. Yolanda.	46. Los naufragos del "Spitzberg".
4. El rey de los cangrejos.	26. Morgan.	47 y 48. Al Polo Austral en velocidad, 2 tomos.
5. Los naufragos del "Liguria".	27 y 27 bis. La capitana del Yucatán, 2 tomos.	49 y 50. La costa de marfil, 2 tomos.
6. Devastaciones de los piratas.	28 y 28 bis. Los horrores de Filipinas, 2 tomos.	51, 52 y 53. Los mineros de Alaska, 3 tomos.
7 y 7 bis. Sandokan, 2 tomos.	29. Flor de las Perlas.	54 y 55. Los pescadores de "trepan", 2 tomos.
8. La mujer del pirata.	30. Los cazadores de cabezas.	56 y 57. El buque maldito, 2 tomos.
9. Los estranguladores.	31. Al Polo Norte.	58 y 59. El rey de la pradera, 2 t.
10. Los dos rivales.	31 bis. A bordo del "Taymir".	60 y 61. El capitán de la D'Jumma, 2 tomos.
11 y 11 bis. Los tigres de la Malasia, 2 tomos.	32 y 32 bis. Las panteras de Argel, 2 tomos.	62 a 65. Los hijos del aire, 4 tomos.
12. El rey del mar.	33. El filtro de los califas.	66. El falso Bracman.
13. El capitán Tormenta.	34 y 35. El hombre de fuego, 2 t.	67. La caída de un Imperio.
14. El león de Damasco.	36. Los dramas de la esclavitud.	68 y 69. El desquite de Yáñez, 2 t.
15. La hija de los Faraones.	37. El continente misterioso.	70 y 71. La favorita del Mahdí, 2 t.
16. El sacerdote de Phtah.	38 y 39. Los horrores de la Siberia, 2 tomos.	
17. Los solitarios del Océano.	40 y 41. Un drama en el Océano Pacífico, 2 tomos.	
18. El estrecho de Torres.		
19. La perla roja.		
20. Los pescadores de perlas.		
21. El corsario negro.		
22. La venganza.		

Precio de cada tomo: Ptas. 1'25

LENIN

Por LEON-TROTZKY PTAS. 5

ACABA DE PUBLICARSE

Anuario

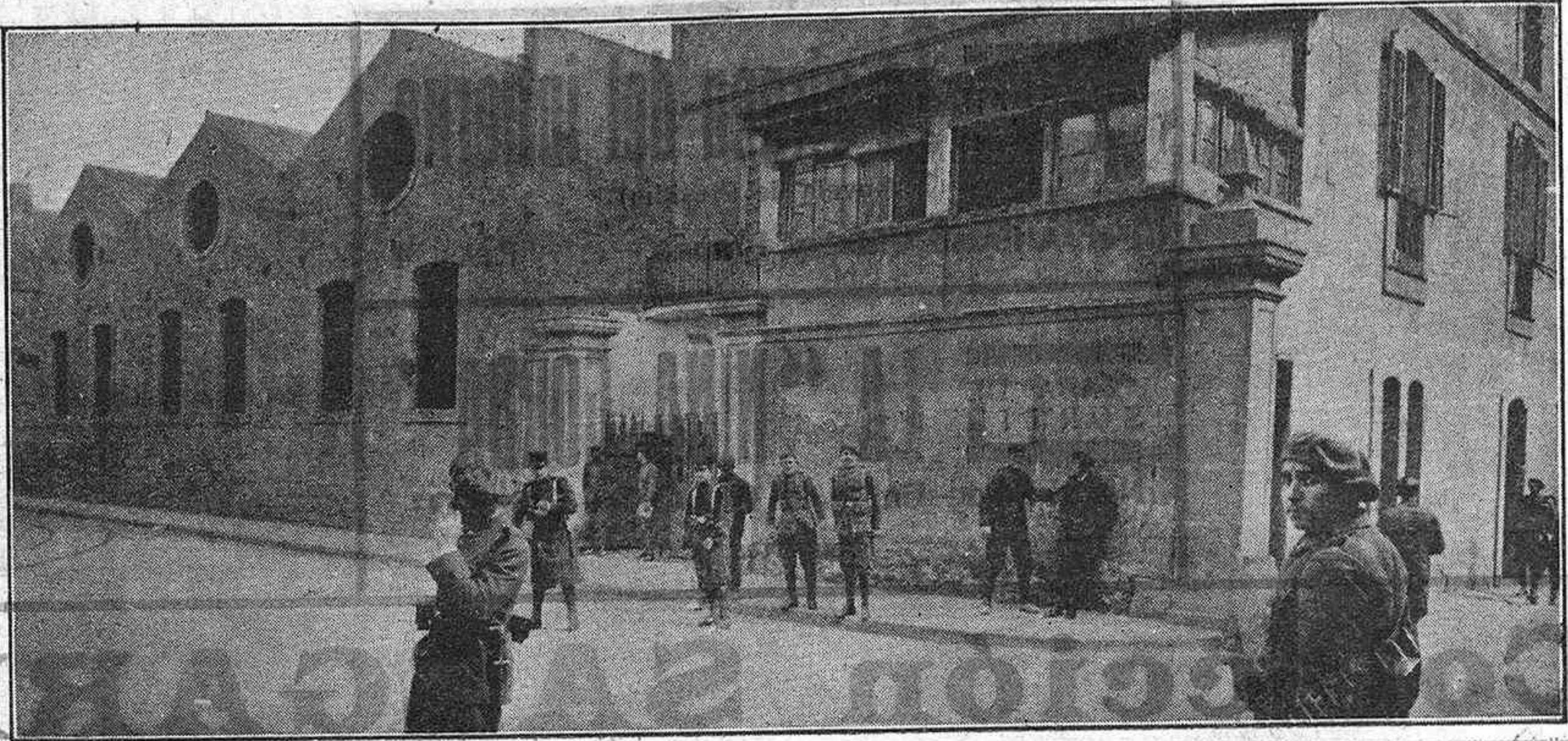
del Comercio, Industrias y profesiones de España, para 1927

DOS TOMOS PESETAS 100

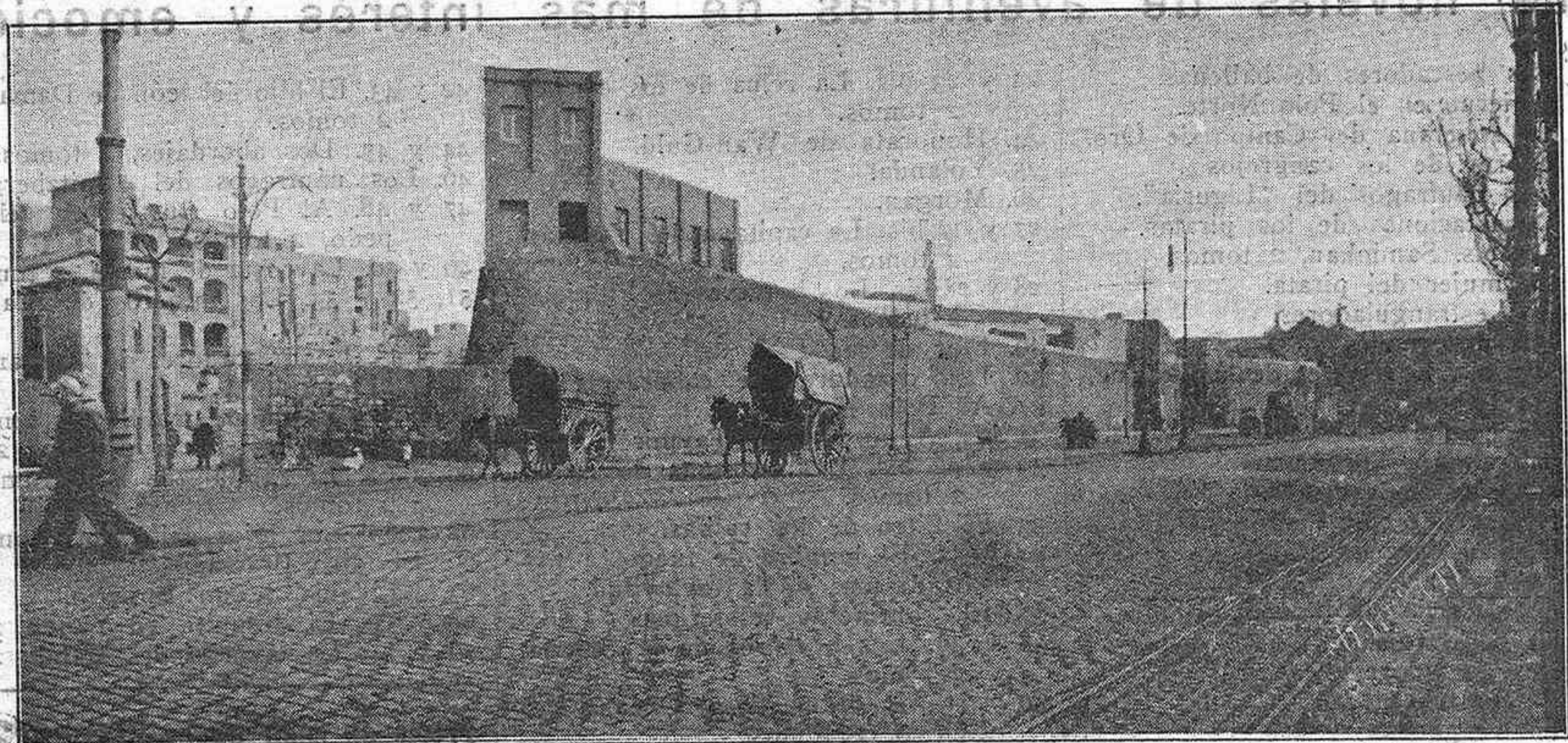
A LOS COMPRADORES DE ESTE ANUARIO, SE LES REGALA UNA CLAVE TELEGRÁFICA: RUDOLF - MOSSE - CODE

NOTA.— Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en hiurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorga rebaxes.

DADES PER A LA HISTORIA : LA DESAPARICIÓ DE LES DRASSANES

Entrada pel Portal de Santa Madrona

La façana del Parallel i part del barri habitat destinat a desaparèixer amb les casernes

La porta principal de les Drassanes